СИЛА В ЧОВЕШКАТА ДУША

Бог е вложил една сила в човешката душа. От човека зависи накъде ще я насочи – към доброто или към злото. Ако оприличим доброто на оранжерия, пълна с цветя, дървета и други растения, злото – на тръни, а силата на душата оприличим на вода, тогава се получава следното: когато насочим водата към оранжерията, тогава всички растения там ще започнат да се развиват, да зеленеят, да цъфтят, да живеят; в същото време тръните, понеже не се напояват, увяхват и изчезват. И обратно. И тъй, няма нужда да се занимавате с тръните.

Не се залавяйте да гоните злото. Христос така ни иска: да не се занимаваме със страстите и с врага на спасението. Насочете водата, т.е цялата сила на душата си към цветята и ще се радвате на тяхната красота, ухание и свежест. Няма да станете светии, пъдейки злото. Оставете злото.

Гледайте към Христа и Той ще ви спаси. Вместо да стоите пред вратата и да гоните врага, не му обръщайте внимание. Ако злото идва от една страна, вие пък с лекота се отдайте на Христа от другата страна. Тоест, когато злото идва да ви провали, вие отдайте вътрешната си сила на доброто, на Христа. Помолете се: „Господи Иисусе Христе, помилуй ме”. Господ знае как да ви помилва, знае по какъв начин. А когато се изпълните с добро, вече няма да се обръщате към злото. Сами ставате добри с помощта на Божията благодат. Тогава злото къде да намери място? Изчезва!

“Старецът Порфирий Кавсокаливит, “Живот и слова”, 2007
Славянобългарския манастир “Св.Вмчк Георги Зограф”, Света Гора, Атон

ЗА ПОДРАЖАНИЕТО НА ПРЕСВЕТА БОГОРОДИЦА

Благовещение, Рождество Христово, Сретение. XII в., манастир „Св. Екатерина, Синай

НЕОБХОДИМОСТТА И ВЪЗМОЖНОСТТА ДА СЕ ПОДРАЖАВА НА ПРЕСВЕТА БОГОРОДИЦА

Виждаш ли, макар отчасти, християнска душо, душата на Пресветата Дева, вътрешното Й благоустроение, бдителността Й на стража на нравственото самоопазване? Учи се на съкровената Й мъдрост, подражавай на бдителната Й внимателност в беседите. Внимавай, прочее, как слушаш. Да не те възпира това, че Нейният път е много висок; и че твоят път е друг. Ако се предадеш на леност и не възревнуваш, макар и отдалеко да последваш Пресветата Дева по възходящия път, то лесно можеш да се окажеш на пътя на Ева, който слиза надолу и води към падение. Лесно може да се промъкне към теб някаква словоохотлива змия, най-хитра от всички полски зверове (Бит. 3:1), чужда даже на обикновената човешка мъдрост, а колко повече на небесната – змия, която видимо обитава рая, а невидимо принадлежи към населниците на ада, и на която думите й са по-нежни от елей, но те са голи мечове (Пс. 54:22), и с мечтателните си и лъстиви думи ще те обоготвори, а в действителност ще те зарази с клевета и хула против Бога, и която ще ти предложи красивия и сладък плод, а чрез него ще вкусиш греха и смъртта.

Независимо от величието на подражанието на Пресвета Богородица и от необходимостта му за спасението ни, възниква въпросът за възможността да се подражава на Пресвета Богородица. На този въпрос дава отговор и митрополит Филарет.

“Могат ли – пита той – да Я следват в подражание обикновените хора, още повече обременените с грехове? Тя в съзерцанието на Църквата стои несравнимо по-високо от серафимите: и колко далече е нашата нищожност от това, да вървим след Нея по стъпките Й?

Можем ли да вървим по стъпките на Божията Майка? – Не само че можем – отговаря светителят Филарет, – но сме и длъжни, според предвещанието на пророка: довеждат при Царя; след нея водят при Тебе девици (Пс. 44:15) Човек може да подражава и на Богочовека, Който Сам ни призовава към това и ни обнадеждава в достигането на високата цел: Който Ми служи, нека Ме последва; и дето съм Аз, там ще бъде и Моят служител (Иоан. 12:26).

Подражанието не изисква равенство, нито даже някаква приближеност до равенството. Малкият може да подражава на великия в онова, което му е достъпно. Не за всяко пожелаване е достъпно дивното и чудесното: истинското и доброто е достъпно за всички, макар и за всеки – в неговата мяра и степен, според мярата на вярата му, според степента на чистотата и желанието, и ревността на подвига му. И ние не ви казваме: правете всичко като Пресветата Дева; беседвайте с Ангелите; издигайте се по-високо от серафимите. Ние ви посочваме достъпното: подтиквани от паметта за Нейния живот и успението Й, гледайте отвъд гроба; на земята мислете за небесното; във времето помнете за вечността".

ЗА ОПАЗВАНЕТО НА ЧИСТОТАТА

„Богородица от Благовещението", началото на XII век, от църквата „Света Богородица Перивлепта", Охрид

Мария се смутила, когато чула необичайното приветствие на явилия Й се Архангел. Архангелът Й казал: радвай се, благодатна! Господ е с тебе; благословена си ти между жените. А тя, като го видя, смути се от думите му и размисляше, какъв ли е тоя поздрав (Лук. 1:28, 29). Появата на Архангела била внезапна. Като размислила за приветствието му, Пресветата Дева почувствала, че Архангелът е изпратен да Й възвести нещо необикновено важно. Тя била обзета от свещен ужас. И ето, ти ще заченеш в утробата, благовестил Й Архангелът, ще родиш Син и ще Го наречеш с името Иисус (Лук. 1:31). Нов повод за благоговейно смущение за Мария.

Тя не се съмнява, че възвестеното Й от Архангела е невъзможно; тъй като за Бога всичко е възможно [21], Мария иска само да знае по какъв начин ще се извърши възвестената Й тайна. Каква скромност на въпроса, зададен от Нея! Каква кротост! Тя казва само онова, което Й е необходимо и нужно да каже.

По тези черти лесно може да се разпознае душата, опазваща съкровището си в непорочност. Чистотата, като нежен цвят, се бои и от най-лекото дихание. Един поглед, една дума я смущава.

Девата, която разбира напълно цената на тази добродетел, избягва всеки случай, дори най-далечния, да я оскърби.
Но ако е нужна такава предпазливост за опазването на непорочността в цялата й сила, то ще се намерят ли на земята много души, които опазват сърцето си в чистота и непорочност.
Ако вие в продължение на много години сте удържали, с Божията помощ, победа над врага на нашето спасение, пак не считайте себе си за непобедими, бъдете винаги на стража и не разчитайте сами на себе си.
Бъдете изкусни при избягването на всекидневните случаи на падение, които вашият враг – дяволът – умножава. Тогава Господ ще ви изпрати отгоре сила за случаите, които вие не сте могли и да предвидите.
О, Пресвета Дево, Майко на нашия Бог! Всели в мен внимателност към самия себе си. Нека благоразумието да ръководи постъпките ми и да усмиря чувствата си, за да опазя чистотата си. Дево Чиста и Пренепорочна, измоли за мен благодатта потребна, за да изживея непорочно живота си и да отпечатам върху себе си знака, по който се познават обичащите Те Твои чеда.

ЗА ИСТИНСКОТО ВЕЛИЧИЕ

„Света Богородица Пантонхара“, Дичо Зограф, 1844, от църквата „Св. Йоан Канео”, Охрид

Несметните богатства, великолепните здания, неизброимото множество служители показват величието на силните на този свят. Презрението към света, отвръщането от пороците, любовта към Бога свидетелстват за величието на праведника.
Истинското величие, истинската слава на човека се заключава в страха Божий, в спазването на Господните заповеди.
Архангелът, изпратен от Господа при Дева Мария, Й възвестил: Радвай се, благодатна! Господ е с тебе. И би ли могъл той да изрази по-добра похвала?
Онзи е достоен за всички похвали на хората и ангелите, на когото може да се каже: ти намери благодат у Господа, ти си благоугоден в очите на Господа.
По времето на благовестието на Архангела към Мария царствали Август и Ирод. Наричали ги велики и могъщи. Но какво са били те пред Господа, Който Едничък е Праведен Съдия с

истинско величие?
Младата Дева, скрила се в уединение в Назарет, била несравнимо повече достойна за похвала от всички тях.
Истинското величие се измерва не по човешките понятия, а по волята на Бога, Който Единствен е велик Сам по Себе Си.
Какво може да бъде по-славно от служението ни на Господа? Да Му служиш значи да царуваш.
Свещеното Писание, когато говори за Авраам, Моисей и Давид, най-великите хора на земята, ги нарича слуги Божии. Това едно преимущество заключава в себе си всички други, или по-добре да се каже – всички други са нищо в сравнение с него.
О, безсмъртни Царю, върховни Владико на света! Аз съм създаден за Теб Едничкия. Възможно ли е, като мислим за Теб, да отправяме похвалите си към някой друг? Възможно ли е, като се стремим към Теб, да не считаме блажено състоянието на онези, които Ти служат?
Каква слава за човека – Твоето творение – е да Ти служи и да Те обича!
Направи така, Творче мой, че скрит в уединение, подобно на Пресвета Мария, да изпълнявам волята Ти, да ти служа вярно и да върша дела, благоугодни на Теб, а не на света около мен.
Нека славата и честта, съединени със служението ми на Твоето име, да придават на всичките ми действия величие на духа и сила, достойна за Господен раб.

БОЖИЯТА БЛАГОДАТ СЕ ИЗПРАЩА НА СМИРЕНИТЕ

Бог се противи на горделиви, а на смирени дава благодат (Иак. 4:6).

„Благовещение“, литийна икона, началото на XIV век, от „Света Богородица Перивлепта”, Охрид

В сърце, заето само със себе си, Господ не намира място за Себе Си.

О, Пресвета Дево! В този случай Ти ни показваш пример, върху който трябва да основем правилата на живота си.
Само трябва да обърнем внимание на това, по какъв начин Ти прие посещението на Архангела, изпратен от Господа – за да се разкрият смирените Ти чувства.
Архангелът благовести, че Ти ще станеш Майка на Иисус, Божия Син, но Ти прие това най-велико благовестие с дълбоко смирение.
В същото това време, когато Божието Слово се всели в Твоята утроба, Ти беше преизпълнена с кротост и смирение.
При такава слава, при такова достойнство, Ти нарече Себе Си рабиня Господня.
Каква разлика между прародителката Ева и Теб! Нейната гордост беше пагуба за нея, а Твоето смирение е слава за Теб.
Всемогъщият, за да извърши чрез Теб чудесата Си, е гледал не на природните отличия, не на знатността на произхода, а на смиреното Ти сърце.
Ето защо Господ, като пожелал да приеме на Себе Си образ на човек, избрал за това най-смирената сред девиците.
Той избрал за Майка за Себе Си Девата, в кротостта на Която се заключавало най-високото Й достойнство.
Девството Ти било благоугодно пред Господа. Твоето смирение Те направило храм на Божеството.
Пред Господните очи – не така, както пред човешките – по-голямо достойнство има онзи, който не се превъзнася заради него, макар и наистина да го притежава.
Кой е като Господа, Бога наш, Който живее във висините, наклонява се и с внимание гледа на небето и на земята (Пс. 112:5, 6).
Господ отвръща лицето Си от гордите, а благоволи към смирените. Той прославя онези, които не се отклоняват от Него и не мислят високо за себе си.
Ако ти, християнино, получиш благодат от Господа, размишлявай кротко и с благоговение, колко милостив е към тебе Господ, като е избрал за това последния от рабите Си.
Пази винаги в себе си тези три чувства: Бог е всичко, а аз съм нищо; Господ владее всичко, а моят дял е нищетата; Господ е всемогъщ, а аз без Неговата помощ не мога да направя нищо.
Тогава, макар ти и нищо да не означаваш, нищо да не притежаваш, нищо да не можеш да извършиш сам от себе си, но ще бъдеш благоугоден пред Божиите очи. Той ще ти изпрати благословението Си и ще ти дарува победа над враговете на твоето спасение.

ИСТИНСКАТА СЛАВА Е В ХРИСТИЯНСКОТО СМИРЕНИЕ

Икона „Благовещение“, Тревненска иконописна школа, 1880 г

Изразите на Архангеловото благовестие към Пресвета Мария не съответствали на разбирането, което Тя имала за Самата Себе Си.
Душата Й беше обхванатата от свещено смущение (слав.). Тя се бояла да не би случващото се с Нея да е само призрак и мрежи на духа на изкусителя.
Архангелът възгласил към Нея: благословена си ти между жените! Като считала Себе Си, че стои по-ниско от всички, Тя не могла да разбере защо Й се отправя такъв поздрав.
Архангелът Й възвестил, че Тя е придобила благодат пред Господа.
Мария се смирява, по мярата на въздигането Й, незнаемо за Нея, и облажава участта да бъде рабиня Господня .
О, вие, които търсите слава! Прибегнете към Мария, за да ви научи как да я придобиете.
Истинската слава се състои в християнското смирение: който е най-малък между всички вас, той ще бъде голям (Лук. 9:48), казва Господ.
Като се считаш за най-малък, ти се издигаш; защото, като смиряваш себе си, ти се прославяш пред Господа, Който е извор на всяко благо.
Тогава ти можеш още повече да разчиташ на Божието покровителство с увереността, че Господ винаги подкрепя слабите.
Смирението ще те направи равнодушен към човешките почести и към суетните помисли.
То ще те направи снизходителен към ближния.
А най-вече смирението ще ти даде някои черти на сходство с Господа Иисуса, Богочовека, Извора на истинско величие и слава.
Само тогава човек е велик и славен, когато следва този Божествен образец, и ние само тогава можем да се приближим към Него, когато бъдем смирени и обикнем кротостта.
Нашият Спасител е бил кротък. Той е обичал смирението, защото в него е съзирал славата на Небесния Отец.
В дните на Христовото смирение Небесният Отец Го провъзгласил за възлюбен Син, в Когото е Неговото благоволение, и небесните сили пеели: слава във висините Богу.
Ако вие сте толкова смирени, колкото е нашият Господ Иисус Христос, то Бог ще се прослави

във вас. А какво може да бъде по-славно от прославата на Господа?
Царице Небесна! Над Теб се изпълни пророчеството: който се смирява, ще бъде въздигнат. Измоли за мен благодат да побеждавам гордостта, която ме е завладяла. Изпрати ми отгоре чистосърдечно смирение, та като виждам слабостта си и последвам Твоя пример, да отнасям всичко към Господа, да очаквам всичко от Господа, да завися във всичко от Господа, и така да стана благоугоден пред лицето Му, като пред единствения извор на величие и слава.

СМИРЕНИТЕ НЕ СЕ ПРЕВЪЗНАСЯТ ПРЕД ХОРАТА С ВИСОКИТЕ СИ ДОСТОЙНСТВА

Икона „Благовещение“, XVI в., от църквата “Св. Йоан Морски” в Несебър

Ангелът, като благовестил на Дева Мария, Й казал, че Тя ще стане Майка на Божия Син. Но Мария пазела мълчание и на никого не открила това, което Й благовестил Архангелът.
Тя никога не се изтъквала, никога не давала външен израз, като Майка на Месията. Външният Й живот бил общият живот на смирените девици.
Независимо от дълбоката почтителност към праведния Иосиф, сгоден за Нея, Тя не му открила тайната на благовестието.
При посещението на Елисавета Пресветата Дева видяла, че тайната Й вече й е известна. Но Тя и тогава предоставила на Господа да яви Той преславните Си тайни, когато Му е угодно.
Тя се стараела само да запазва кротост и смирение.
Затова, като следваме примера Й, подобава да скриваме от хората онова, което трябва да бъде открито пред Божието лице.
Духът Божий влиза в общение тайно; Той иска всичко между Него и избраната душа да е съкровено.
Избери мъж един от хиляда, открий му духовните си богатства, за да те научи как да се ползваш от тях, нека той заеме мястото на пътеводител, ръководещ по пътя на спасението и съвършенството.
А в очите на другите бъди смирен, кротък, скромен, благонамерен, но не откривай съкровеното

в душата си.
Искрено духовният човек трябва непременно да покори волята си на Божията воля, ако иска Господ да благоволи той да просияе с някакъв небесен дар.

ЗА МЪДРОСТТА НА ВЯРАТА

Икона „Благовещение“, Банска иконописна школа, началото на 19 в.

Мария размисляше, се казва в Евангелието, когато Архангелът Й благовестил Господнята воля. Размишленията на Пресветата Дева произтичали колкото от смирението Й, толкова и от вярата Й.
Тази Премъдра Дева знаела, че понякога и ангелът на тъмнината приема вид на светъл ангел, че духът на заблудата, духът на лъжата подражава понякога с думите си на духа на истината.
Затова тя пита Архангела благовестител и очаква отговора му, за да узнае, съгласува ли се отговорът му с пророчествата за Месията и с правилата на вярата.
А когато отговорът на благовестителя бил даден, Тя познала в него Божието слово и водела живота си съобразно с това.
Господ ни е показал начини за познание на откровението, но когато откровението е несъмнено, тогава не трябва да вярваме дори на самия ангел, ако поиска да ни доказва противното.
Неразумно е да се вярва на всяко нещо, без да се изследват предварително истинските причини за него.
Но да приемем нещо за идващо от Бога, като се основаваме на твърди начала, е знак за висока мъдрост.
Да изпитва човек нещата по отношение на вярата, и то с такъв дух, какъвто имала Пресветата Мария, значи да утвърждава себе си все повече и повече във вярата.

ЗА БЛАГОГОВЕЙНИЯ НИ СТРЕМЕЖ КЪМ ПРИЕМАНЕТО НА ГОСПОДА В ТАЙНСТВОТО НА СВЕТОТО ПРИЧАСТИЕ

„Благовещение”, автори: ученици от Национална гимназия за приложни изкуства „Тревненска щкола”

Преди посещението на Архангела Пресветата Дева умолявала Бога, подобно на праведните Израилеви синове, да ороси земята с росата на благодатта, но никога не смеела да мисли, че Тя е Девата, предопределена да роди Спасителя на света.

А когато се уверила, че Тя е предопределена да бъде Майка на обещания Месия, то като се смирила духом пред това високо предназначение, с какви чувства на благоговение била проникната душата Й, каква радост я завладяла – да носи Господа в утробата Си!

Същият този Бог, който благоизволил да се съедини с Нея чрез въплъщението, иска да се съедини и с теб, християнино, чрез тайнството на Светото Причастие. Но ти самият не се стараеш да подпомогнеш приемането Му.

Не се поддавай на онези предлози, които измисля твоето нехайство и лъжливо смирение, за да се отклониш от Божествената трапеза.

Греховете ти, казваш, са много големи, за да се осмелиш да пристъпиш към Светите Тайни. Но колкото и слаба да е душата ти, ако само положиш всичките си усилия за нейното изправяне, Господ винаги ще й помага.

Ти казваш: не пристъпвам към Светото Причастие, защото чувствам себе си недостоен. Но по-добре кажи: ще се постарая, доколкото ми е възможно, да стана достоен за причастяването със Светите Тайни, за да участвам в даровете на Спасителя, изпращани от Него на благочестивите души чрез причастяването с Неговото Тяло и Кръв.

Ти се страхуваш от този строго нравствен живот, който трябва да водиш, за да се подготвиш за причастяването със Светите Тайни.

Оплакваш се от слабостта и немощта на душата си – възползвай се от спасителното средство, предлагано ти в хляба на живота.

Иисус, както е писано в Евангелието, кани на трапезата Си слабите и немощните, бедните и слепите.
Той знае твоята нищета, и в тайната на Светото Причастие ти предлага храна, която може да ти донесе облекчение и да те подкрепи.
Като пристъпваш към Светите Тайни, трябва да имаш чистосърдечно смирение и особено непорочно сърце, или поне твърда решимост да ги имаш занапред, и тогава причастяването ти ще бъде благодатно и съвършено, тогава то ще даде здраве на тялото ти и спасение на душата ти.

ЗА ПОКОРНОСТТА НА ВЯРАТА

Царски двери, автори: ученици от Национална гимназия за приложни изкуства „Тревненска щкола”

Когато Пресвета Дева Мария се убедила, че чрез Архангела Й говори Самият Бог, тогава Тя твърдо повярвала, че благовестеното от Архангела ще се извърши. Тя повярвала, без да пожелае повече да изследва.
Тя не иска, подобно на Ахаз, никакво доказателство. Не се съмнява, както Захария. Не пита: по какъв начин роденият от Нея Младенец ще извърши изкуплението на човешкия род? Какво ще бъде царството Му?
Мария не задава тези въпроси, не проявила любопитството, свойствено само за слабите души. Тя подчинила разума Си на вярата.
Смири се и ти, душе моя, по примера на Светата Дева, покори разума си на истините, които надвишават твоето разбиране.
Не изследвай тайнствата, които ти предлага вярата. Ако ти можеше да ги постигнеш, то тогава те нямаше да бъдат вече тайнства. На теб ти стига и това, че те са истински.
Тези тайнства са непостижими, и вярата би се лишила от силата си, ако човешкият разум можеше да ги обясни: блажени, които не са видели, и са повярвали.
Като се започне с планетите, до най-малката тревичка, всъщност всичко е тайна в природата. Но ако ти не можеш да проумееш тайните на природата, то как ще постигнеш Божиите тайнства?

Слабите понятия на човешкия ум не могат да бъдат съразмерни с могъществото и действията на непостижимото, безкрайно Същество.
Да вярваш в Божественото, което не виждаш, да признаваш Богооткровените тайни, които разумът не може да постигне, означава да отдаваш дължимата дан на височайшата истина.
Не по моите представи, Господи, бих искал да съдя за нещата, а по светлината на истината, предавана чрез вярата.
Ти няма да ме лишиш, Боже мой, от духа на вярата, извора на всички добри дарове, ако моля за това както подобава.
Моля Те за това, Боже мой, заради застъпничеството на Пресветата Дева, Която със смирението и достойнството на вярата Си станала блажена.
Дай ми вяра жива, без всякакво съмнение, вяра, одушевена от любовта, за да живея съгласно с истините, които тя внушава!

Автор: Филарет, митрополит Московски
Източник: „За подражанието на Света Богородица”

СВЕТО БЛАГОВЕЩЕНИЕ

Из Акатист на св. Богородица, Икос 8:

Радвай се ти, която събра в едно противоположното;
радвай се ти, която съчета девството и раждането!
Радвай се ти, чрез която се прости престъплението;
радвай се ти, чрез която се отвори раят!
Радвай се, ключе, на Христовото царство;
радвай се надеждо на вечните блага!
Радвай се, Невесто неневестна!

В шестия месец след като архангел Гавриил възвестил на свещеник Захария за рождението на свети Йоан Предтеча, същият Божий вестител бил пратен в Назарет при Дева Мария. Тая преблагословена Дева била сгодена за един благочестив човек, на име Йосиф, който произлизал, както и тя, от рода на цар Давид.

Ангелът се явил при пресветата Дева и казал: “Радвай се, благодатна! Благословена си ти между жените!” Смирената Дева се смутила от тия думи. Но ангелът продължил: “Не бой се, Марие, понеже ти намери благодат у Бога! И ето, ти ще заченеш в утробата, ще родиш Син, и ще Го наречеш Иисус. Той ще бъде велик и ще се нарече Син на Всевишния; и ще Му даде Господ Бог престола на отца Му Давид; и ще царува над дома Яковов навеки, и царството Му не ще има край.” Пресвета Дева казала на ангела: “Как ще бъде това, когато аз мъж

не познавам?” — Ангелът й отговорил: “Дух Светий ще слезе върху тебе и силата на Всевишния ще те осени. Затова и Светото, Което ще се роди от тебе, ще се нарече Син Божий.”

След това ангелът възвестил също така на пресвета Дева за радостта, обещана на сродницата й Елисавета, която скоро трябвало да роди син. “Ето рабинята Господня — казала Мария, — нека ми бъде по думата ти?” Ангелът си отишъл, а светата Дева се отправила в планинската страна, при сродницата си Елисавета, която се изпълнила с Дух Светий и я приветствала, наричайки я майка на Господа.

Пресвета Дева била, както е известно, дъщеря на благочестивите старци Йоаким и Анна, които още от рождението й я били посветили Богу. Когато станала на три години, те я завели в храма. Скоро след това те умрели. А пресвета Дева Мария, като останала под напътствието на свещенослужителите, постоянно се намирала в храма, молела се и чела Свещеното Писание.

Преданието говори, че когато светата Дева навършила годините, в които според юдейския обичай девойките встъпвали в брак, първосвещеникът й обявил, че не може повече да остава в храма и че тя трябва да си избере съпруг.

Но пресвета Дева Мария отговорила решително, че била посветена от родителите си и сама се посветила Богу, затова тя трябва завинаги да остане девойка. А в Юдея нямало обичай доброволно някой да избира безбрачен живот за служене Богу и затова, за да не се наруши

общоприетият обичай, свещениците сгодили Мария за един благочестив старец, на име Йосиф, далечен неин родственик, който трябвало да я пази.

Пресвета Дева Мария, като минала в дома на праведния Йосиф, водела скромен живот; занимавала се с ръкоделие и споделяла домакинските грижи с дъщерите на Йосиф.

Гласът й не се чувал в празни и шумни разговори; тя била кротка и мълчалива; най-голяма радост за нея било четенето на свещените книги.

Като изучила пророчествата, тя знаела, че е близко дохождането на Месия – Христос. В пророчествата на Исаия тя чела, че Месия трябва да се роди от Дева (Ис. 7:14), и от все сърце желаела да види тая благочестива Дева и да стане макар последна робиня на тая, от която ще се роди Спасителят на света.

И ето, тя сама трябвало да бъде Майка на Сина Божий!

Пресвета Мария със смирение и неописана радост приела тая блага вест: “Душата ми величае Господа – отговорила тя на Елисаветиното приветствие – и духът ми се зарадва в Бога, Спасителя мой, защото Той милостно погледна смирението на рабинята Си, защото ето, отсега ще ме облажават всички родове; загдето Силният ми стори велико нещо, и свето е името Му; и Неговата милост е от род в род за ония, които Му се боят.”

© Жития на светиите. Синодално издателство, София, 1991 година, под редакцията на Партений, епископ Левкийски и архимандрит д-р Атанасий (Бончев).

ХРАМ „СВ. ПРОРОК ИЛИЯ”, 1 НЕДЕЛЯ НА ВЕЛИКИЯ ПОСТ - ПРАВОСЛАВНА

Неделно училище

На днешната Неделя на Тържество на Православната вяра, с учениците от Неделното училище се изправихме пред въпроса : нашата вяра идва ли от опита ни на общуване с Бога? Въпросът е важен, защото може да се окаже мярка за това дали живеем нашата вяра или гледаме на нея като на сбор от ценности, без пряко отношение към действителността..Беседата на Лимасолския епископ Атанасий, която проследихме, ни даде обяснение какво се случва, когато вярата ни не е от опит, и какво, – когато произтича от опит в общуването с Бога. Съотношението между двете е такова, каквото между най-ниското и най-високото стъпало на

една стълба .Ако вярваме, без да имаме опит от общуване с Бога, ние сме на ниво, което, освен, че е нестабилно, е и лишено от радост. На другия край, ако вярата ни произтича от нашия опит на общуване с Бога, тя става свидетелство насред съборния опит на Църквата. Този опит на апостолите и светите отци е вярната мярка за всеки друг опит на общуване с Бога. Ако опитът ни отговаря на свидетелството на Православната Църква, тази вяра, която произтича от него е вяра живителна, благодатна и радостна. Помежду си, ние, които участвахме в урока от думите на епископа, си пожелахме да имаме радостта от вярата от опита! Дадохме си сметка за пътя, които има да изминем, за да преобразим вярата ” от слушане ” във вяра от ” осезание “. Такава вяра изповядал свети апостол Тома, когато осезателно срещнал Бога и човека в Христос и казал: “Господ мой и Бог мой!” (както и чухме от днешното възкресно Евангелие).

Детска занималня

Днес посветихме темата на Неделното училище на планетата Земя и как да я опазим чиста за хората и всички живи същества. Четохме приказка за принцеса Вода и принц Замърсител и децата си избраха да живеят в царството на принцеса Вода, за да живеят в чист свят и да се радват на красива и благодатна природна среда! Момичетата от 105СОУ показаха на децата как да се забавляват на открито с позабравената игра на ластик, която увлече и майките! Нашата Теди с ентусиазма си вдигна от пейката и една от бабите с млад дух!

Социална кухня

Днес, 20.03 дежурство дадоха Ирина, Ния и Мони. С помощта на група от 25 доброволци успяха да приготвят вкусно зеле с ориз и да раздадат много допълнителни продукти на хората – хляб, сандвичи, чабати, ябълки, локум – общо 397 порции. Деца от клуб „Интеракт" към английската гимназия в София дариха голямо количество храна, събрана от тях чрез акция, проведена в магазини „Фантастико". Дежурният екип благодари на всички, които се включиха в процеса по приготвяне и раздаване на храната на нуждаещите се хора.

ВЪЗКРЕСИТЕЛ Е МОЯТ ГОСПОД

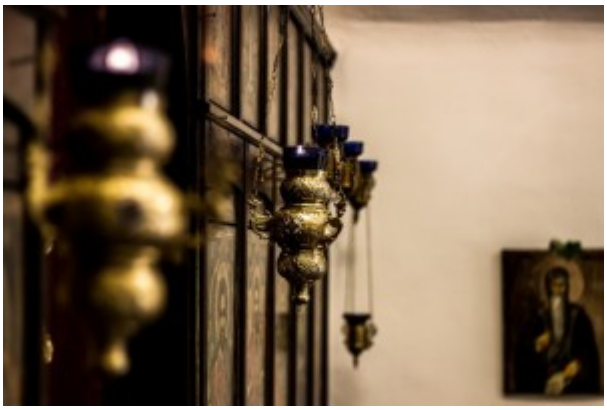

Възкресител е моят Господ. Възкресява мъртви от сутрин до вечер и от вечер до зазоряване.
Каквото утрото погребе, вечер Господ ще го оживи, и каквото вечерта погребе, сутрин Господ ще го оживи.
Има ли нещо по-достойно за живия Бог от това да възкресява мъртви за живот?
Нека други вярват в Бог, който се кара и съди с хората.
Аз ще се държа за Бога, който възкресява мъртвите.
Нека други вярват в Бог, който не се доближава и до живите, когато го викат.
Аз ще се кланям на Бога, който държи ухото Си наклонено и към гробовете и слуша дали някой не вика за възкресение и възкресител.
Гробарите закопават и мълчат. Господ откопава и вика.
Майка щерка закопава, Господ откопава; по-добра майка е Господ от майката.
Баща син заравя, Господ изравя. По-добър баща е Господ от бащата.
Брат брата погребва, Господ възкресява. По-добър брат е Господ от брата.
Господ няма ни сълзи, ни усмивка за мъртвите. Неговото сърце е изцяло за живите.
Светът плаче за своите в гробището, Господ с песен вика своите и ги буди.
Възкреси, Господи, моя дух, за да възкръсне и тялото ми. Настани се в моя дух и тялото ми ще бъде Твой храм.
Ти си възкресителят и Ти си възкръсналият, защото Ти си Живот.
Само това семе възкръсва, в което си скрит Ти, и то само това от него, което си Ти.
Само този дух ще оживиш, който и сега живее с Теб, а не със света.
Само това тяло ще опазиш, което е започнало да се изпълва със Светия Дух.
Това, което е живият Господ в гробовете, то ще възкръсне за живот.
Никой не може да възкреси мъртвите, освен Господ, и никой не може да възкръсне от мъртвите, освен Господ.
Защото Той е в своите светии. Наистина Той е в своите живи и в гроба и подир гроба.

Св. Николай Велимирович
Из “Езерни молитви” (Омофор, 2003)
Превод: Андрей Романов

http://www.pravoslavie.bg – от 2007 г.

В ХРАМА

Неволно отбих се във Божия храм –
кат пътник отпаднал под сенчица хладна,
свещена молитва възлизаше там
и лейше мир сладък в душата ми страдна.

Наведох смирено, покорно глава,
смущение тайно обзе ме неволно,
и някакви чудни и нови слова
из моето сърце извираха болно.

Аз молех се жежко към Бога велик
за помощ, утеха в живота ми тежки –
за мене, за братя, за всеки клетник,
за всичкия страждущи род человешки.

И молех на кръста разпетий Христа
да вдъхне мен свойта любов и търпенье…
И дълго йощ шъпнеха мойте уста,
и леко и светло ставаше на мене…

Иван Вазов, *Одеса*

ДО ЕДНА СТАРИЦА: ЗА ВЪЗКРЕСЕНИЕТО НА ТЕЛАТА

Цялата наша вяра от край до края е вяра във възкресението. Тя възкресява мъртви души (което, мисля, само по себе си е чудо) – как тогава да не може да възкреси и телата? Ти изповядваш своята твърда вяра във всемогъщия Бог, Творец на небето и земята, но все пак те измъчва въпросът: как Бог ще възкреси остарелите и повехнали тела? Пази се да не заприличаш на Христовите врагове, садукеите, които уж вярвали в Бога, а отричали възкресението на мъртвите. Не са ли телата еднакви в смъртта, независимо дали са млади или стари? Не се ли разлагат и едните, и другите, и не се ли превръщат в пръст, от която първоначално са създадени? Но и едните, и другите еднакво леко ще възкръснат в последния ден, в Деня на Съда, по думата на Създателя. Нито старческата слабост на нозете, нито младежката бързоногост ще забавят или ускорят вдигането на мъртвите от гробната пръст. Словото Божие е всесилно: То съживява и умъртвява, сътворява и унищожава. За Бога всичко е възможно.

Казваш наивно, че никак не би искала в Царството Христово да бъдеш в сегашното си старческо и жалко тяло. Няма и да бъдеш, сестро, не се страхувай! Когато мъртвата душа на някой безбожник възкръсне и оживее чрез вярата, новата му душа едва напомня на старата, но неговата личност запазва самосъзнанието си в течение на целия му живот. Нещо подобно става, когато някой свали дрипите и се облече в свила. Същото ще се случи и с телата. Има тела небесни и тела земни; тела духовни, нетленни и тела плътски, тленни. Но каквито и да са земните тела – млади или стари – те са несравними с небесните. Свети мъченик Иполит пише: “Ние вярваме, че телата ще възкръснат не такива, каквито са сега, но чисти и неподлежащи на повреждане. На всяко тяло ще се върне неговата душа”. Колко различен е цветът на едно дърво от неговия корен! И все пак дървото се съдържа изцяло в корена, и пак изцяло се съдържа в цвета. И както цветът по своята красота превъзхожда, така и възкръсналите ни тела по своята красота ще превъзхождат земните.

И тъй, радвай се, дъще на възкръсналия Господ! И с радост се причастявай с Тялото и Кръвта Христови. Така ще си приготвиш тяло небесно, подобно на Неговото; тяло, което със своята красота и мощ ще превъзхожда всичко, което в този свят може с око да се види и насън да се сънува.

Автор: Св. Николай Велимирович

ВЯРАТА КАТО ОПИТ ОТ ЖИВОТА В БОГА

Което е било отначало, което сме чули, което сме видели с очите си, което сме наблюдавали и което ръцете ни са попипали, за Словото на живота (и животът се яви, и ние видяхме, и свидетелствуваме, и ви възвестяваме вечния живот, който беше у Отца и се яви нам), което сме видели и чули, ви възвестяваме, за да имате и вие общение с нас; а нашето общение е с Отца и Неговия Син Иисуса Христа. И това ви пишем, за да бъде радостта ви пълна.

(1 Йоан 1:4)

В Църквата не говорим за теории и нашата връзка в Църквата не е връзка с теория или с учение. Ние бихме били много наивни хора, ако се подвизавахме в живота в Христос, защото сме последователи на някаква теория, пък дори тя се смята за най- добрата. Църквата се крепи върху опита, на първо място върху опита на апостолите, който продължава във всяко едно поколение. С други думи, всеки свят човек, всеки човек, който има опит от общуването с Бога в живота си, може да повтори това, което св. ап. Йоан казва тук, че това, което чухме, видяхме, докоснахме т.е., което сме преживели.

Това не е нещо, което апостолите са преживели, а след това е престанало да съществува и ние просто вярваме в опита на апостолите, а е нещо, което постоянно присъства в Църквата. Ако този опит не съществува, тогава нашата вяра още е непълна, теоретична, не е вяра от виждане, не е вяра от опит, от виждане, от вкусване, от слушане, а вяра, която се крепи върху приемането на определени ценности: вярвам, че Бог съществува, че е казал тези неща, че е направил тези неща, живял е през тези години, направил е това чудо, направил е онова чудо. Това е вяра, но тя е въведителна, несъвършена, ние не можем, нито пък трябва да спрем дотук. Разбира се, ние я приемаме като стъпало, върху което стъпваме, за да продължим по-нагоре, но никога не можем да останем на първото стъпало, трябва веднага да отидем на следващото, както не можеш да останеш в първи клас, колкото и хубаво да ти се струва, трябва да преминеш и в следващия, и в по-следващия – така и вярата трябва да се превърне в опит от Бога, за да може Бог и за тебе да бъде нещо осезаемо, нещо реално, нещо, което живееш, а не абстрактно и неопределено.

Което е било отначало

Сещате се как св. Йоан Богослов започва Евангелието – в началото беше Словото. Тук също се казва което е било отначало. Свещеното Писание също започва с думите – в начало Бог сътвори небето и земята. Както знаете, думата начало при елините не означава просто начало или власт, а има изключително много значения. Това е един силен и многозначен термин, както и думата логос.

Което сме видели и чули, ви възвестяваме, за да имате и вие общение с нас; а нашето общение е с Отца и Неговия Син Иисуса Христа. И това ви пишем, за да бъде радостта ви пълна.

Виждате, че в началато св. Евангелист Йоан обяснява и дава своето свидетелство, че това, което ще каже, е негов опит. Това, което е видял, чул и живял, а няма да пише нищо за историята на Христос. Не мислете, че след това той ще разказва събития от живота на Христос. Апостолите не се интересували от това да съставят исторически разказ за живота на Христос, те не са писали „История на Христос", а са писали за вечния живот, който Христос дава на човеците, които Го обичат и които имат общение с апостолите; и това общение е с Отца с Неговия Син Иисус Христос. Апостолите пишат всичко това, за да бъде пълна радостта на хората, т.е. нашата радост. Този записан опит има за цел да ни извести за вечния живот. Проповедта и словото на Църквата е слово за вечния живот. Когато чуваме думите вечен живот, не мислете, че това означава презиране на настоящия живот, че ще ходим на църква да ни кажат за вечния живот, и какво е вечния живот, животът, който ще бъде след смъртта. Не е ли така, нима не мислим по този начин? Когато чуваме думите вечен живот, казваме: „Е, когато умрем, ще отидем да живеем вечния живот!"

Чакай сега да умреш и когато умреш да видиш какво ще стане и какъв вечен живот и такива истории!

Добре, старите хора могат да вярват на тези неща, след като са близо до входа към вечния живот, но един млад човек сега да се занимава с вечния живот…

Какво означава вечният живот? Две думи – вечен и живот. Вечен, защото никога не свършва, а това, което никога не свършва, е безсмъртно, побеждава смъртта и тлението и непосредствено дава на човека онова, което му липсва, защото човекът не може да живее сред смъртта, не може да намери упокоение сред тленни неща. Всяко едно ограничено нещо не може да утеши човека, защото по природа той е неограничен, след като е образ на Бога, той е сътворен от Самия Бог и не може да се вмести в схеми и в граници, не може да влезе в неща, които умират, не приема смъртта. Той не е сътворен за смъртта и затова намира покой и се чувства завършен само в това, което е вечно. Затова тук св. ап. Йоан говори за вечния живот. И това, което е вечно, не е смъртта, не е щастието, не е нещо друго, а животът – вечен живот. Христос нарича Себе Си живот. ***Аз съм пътят, и истината, и животът***. Това, което търсим и издирваме, е реалният живот, реалният смисъл на живота, самият живот. Христос е нашият живот и Той е вечният живот. Без Него нашият живот е ад. Без Него, без Бога, човекът не може да живее реално, може да живее биологически, но в действителност да е мъртъв, той не живее, а е

умрял, бидейки далеч от Бога. Всички чувстваме това, когато живеем далеч от Бога или правим неща, които ни отделят от Бога. Разбираме, че това нещо ме отлъчва от Бога и когато съм отделен от Бога, съм в ада, а когато съм с Него, и в рая да съм, адът става рай. В крайна сметка Христос е раят, а Неговото отсъствие е ад. Когато Бог отсъства, тогава и в рая да си, той става ад.

Църквата има една реална цел: да ни даде опит от вечния живот, от царството Божие, което е мощна реалност. Тя е мощна реалност, но за кои? За тези, които се подвизават, за да почувстват присъствието на Бога в сърцето си, за тези, които се борят да изкарат от себе си всичко, което ги отлъчва от Бога.

Мнозина казват: „Това нещо грях ли е? Пушенето, отче, грях ли е? Залагания на коне грях ли е? Дали това е грях, дали друго е грях?"

Бог не е направил някакъв каталог с грехове, някаква конституция, която да систематизира греховете. Грехът е всяко нещо, което ни отделя от Бога. Ако възлюбя някое нещо повече от Бога, това е грях. Ако възлюбя себе си повече от Бога, това е грях. Ако възлюбя парите си повече от Бога, това е грях – ако възлюбя каквото и да имам и любовта към него е повече от любовта към Бога, да, това е грях, защото то оковава сърцето ми, пленява го и го връзва в това нещо, в тази идеология, което ме отделя от Бога. Грехът ме отделя от вечния живот, от царството Божие, от връзката ми с Бога. Затова вечният живот е опитно преживяване на хората, които се подвизават по своите сили – колкото сила имат – но с цялото си сърце, за да живеят вечно с Бога. За тази борба е нужно силно сърце. Ако си плах, не можеш да се подвизаваш, ако си боязлив и трепериш и се страхуваш, тогава е трудно, не успяваш лесно. Попитали един авва (от Патерика):

- Авва, кажи ми как мога да се спася?
- Ако имаш сърце, можеш да се спасиш!

Има ли човек без сърце? Всички имаме, но какво иска да ни каже с това? Ако сърцето ти го иска, ако имаш сила, ако имаш решимост, воля, можеш да се спасиш. Някой ще ми каже: „Добре, аз съм грешен човек, имам страсти, страшни страсти, вързан съм в моите страсти. Не мога да се освободя от тях и те действат в мене. Мога ли да се спася? Искам, но не мога? Не мога да се избавя от тези неща. Какво става с мене?"

Да, вечният живот, царството Божие и опитът от Бога не са само резултат от нашите сили. И кои сили? Малкото сили, които имаме и ако ги имаме. Това, което Бог иска от нас, е волята – да искам. Ако искам, ще получа сила от Бога. Дай на Бога своето намерение, и ще получиш от Бога Неговата сила. Кажи: „Аз искам да се подвизавам, да възлюбя Бога, да бъда вечно съединен с Бога! В мен обаче има много неща, които ме теглят назад!"

Сега това няма значение. Отдай на Бога твоята воля и след това оползотвори по духовен начин твоето безсилие, пленяване и терзание в страстите чрез смирението и покаянието, за да може това безсилие да се превърне в сила. Обяснявам: Искам да правя нещо. Например: едно дете иска да си отиде вкъщи, но друго дете го държи и не го пуска да отиде. То започва да крещи силно:

- Мамо! Мамо! Еди-кой се не ме оставя да си дойда вкъщи!

То крещи и вика майка си, усещайки, че някой го държи и не го оставя да си отиде вкъщи. Разбира се, майката идва, освобождава го и отвежда вкъщи.

Бог прави същото. Когато човек Го призовава със своята воля, макар и сам да не може да направи нещо, тогава Той се намесва, Божията благодат идва и дава на човека като дар това, което той търси. Затова в действителност спасението ни не е наше дело, а на Бога. Нашето дело е нашата воля, нашето желание. Но за съжаление, когато растем, с нас растат и страстите, които ни пленяват и съществуват мощни страсти, които ни пленяват и имат власт над нас. Страстта е толкова силна, че първото нещо, което обезсилва, когато действа, е нашия ум. След това тя ще хване волана и ще те отведе, където иска. Тя ще притежава ключовете от колата, ще влезе вътре, ще седна зад волана и ще отведе колата там, където иска. Когато умът бъде пленен, останалото се разбира от само себе си. Страстта има свойството да поразява ума директно. Хваща го, пленява го и след това те води където иска. Ти може да говориш и да знаеш всички теории, че не трябва да правиш онова нещо. Да, но в онзи миг никой не слуша теории – воланът кой държи? Той насочва колата.

И тъй, Бог идва в немощния човек, който чувства своята немощ, чувства затруднението, в което се намира поради своите страсти, но въпреки това призовава Бога, иска да живее, да бъде заедно с Бога. Той използва факта, че е пленник като средство, за да вложи цялата си сила и да извика към Бога да го освободи. Бог действително се намесва и в тайнствения промисъл на Своята любов дава сили на човека без да го унищожава с други страсти и гордост, а му помага да се избави. Затова отговорността да не живеем вечно с Бога е изцяло наша. Не толкова защото не сме вършили дела, а защото не сме призовали Бог да ни помогне. Какви дела може да направи един мъртъв човек? Един умрял човек? Какви дела? Парализираният, раненият човек какво може да направи? Ние сме духовно ранени и полуумрели, след като грехът е неутрализирал нашите сили и ни е пленил. Не можем да правим мощни и велики дела, но можем да призоваваме Бога. Никой не може да ни отнеме това. Сещате се за онзи слепец в Евангелието, който чул шум, когато Христос минавал наблизо и попитал:

- Какво става?
- Минава Иисус Назорееца.

Веднага щом чул, че Иисус минава, той започнал да вика:

- Иисусе, Наставниче, помилуй ни, помогни ни!

Хората му казвали:

- Не викай, бре, не вдигай врява!

А той – продължава. Колкото повече му казвали да не вика, той толкова по- силно викал и вдигал такава врява, че един вид принудил Бога, принудил Христос, Който естествено знае всичко, но Го принудил да спре и да му каже:

- Какво искаш?
- Господи, искам да прогледам!

Бог веднага му върнал зрението. Такъв трябва да бъде и човекът, който търси Бога – той трябва да Го търси с цялото си сърце независимо от това, което става около него, от неговите страсти

и грехове. Може да съм съгрешил, да съм преживял много неща, може засега да не мога да отсека всички тях, защото съм пленник, но никой не може да ми затвори устата и нямам предвид тази уста, а вътрешно, никой не може да ми затвори сърцето, за да не търся Бога. Търсенето на Бога е въпрос на сърце, на любов, да чувстваш, да усещаш, че имаш нужда от Бога, търся Бога, искам Бога.

Знаете ли, за съжаление, такива човеци са рядко срещани и може би в наши дни да станат още малко. Те обаче реално грабват Бога в ръцете си – те, които търсят Бога с жажда, с голям копнеж, който привлича Божията благодат, която изгонва страстите и греха. Тогава Бог става най-мощната реалност за тях и вече не е далеч, а присъства в тях. Не знам дали сте виждали такива хора, но, ако сте виждали, ще разберете, че това, което ги отличава, не са нито техните чудесата, пророчествата или личби, това са второстепенни и третостепенни неща, а техният копнеж да живеят истински Бога, да възлюбят Бога. Съществуват такива хора. И знаете ли, това нещо понякога идва и по-късно. Сещам се за един старец, който дойде в нашия манастир, за да стане монах на 80 години. Той имаше брак, деца, е, човек на 80 години. Какво искаш, дядо, на 80 години!? Защо не остана вкъщи, благословени човече, да се грижат за тебе децата ти, да имаш стая с меко легло, с хубавите завивки, да ядеш някое печено пиле с макарони, а дойде тук в манастира, какво ще ядеш тук? Тук има пости, варива, твърди храни, леглото ти няма да има тези удобства, които имаш там, кой ще те гледа тук, където няма човешки утехи? Сещам се, че когато идваше на бденията, понякога му казвах:

- Дядо, не искаш ли да отидеш да си отпочинеш?

Гледах го клетия как се мъчеше на бдението, цяла нощ:

- Дядо,защо не отидеш да си починеш?
- Не! Дойдохме да се подвизаваме!

И свиваше ръката си в юмрук, клетият, свиваше цялата си ръка и казваше:

- Д-ой-д-о-х-м-е т-у-к д-а с-е п-о-д-в-и-з-а-в-а-м-е!

И го гледаш клетия сред зимата, през нощите. Нас, които тогава бяхме млади, това не ни притесняваше, но за един стар човек беше трудно. Но сърцето му го казваше. В него обаче се появил такъв копнеж, породило се такова желание за Бога в края на живота му, докато преди не бил такъв. Естествено той имаше и преподобна смърт. Затова човек никога не трябва да се отчайва. Не знаем какво става в нашата душа или в душата на другия човек. Тези обаче, които наистина печелят, са хората, чието сърце го казва. Тези, които са хладни, както казва Писанието, ако си хладен, хладък, не можеш, не става, Бог казва, че ще отхвърли хладния, както яденето, което не е доизпечено, не се е сварило добре, не се е сготвило добре.

И защо е всичко това? За да бъде вашата радост пълна. С други думи, всичко това е било написано, за да имате общение с вечния живот, с Христос, за да победите смъртта, да не се страхувате от нея, за да разберем, че това, което ни липсва и имаме нужда от него в нашия живот, е Самият Бог, защото Бог е вечен, Бог стои над човешките неща. Всъщност всеки човек търси Бога, макар и да не разбира това. Всичко това прави пълна нашата радост. Първата дума, която Христос казал след Своето Възкресение била „Радвайте се!”, казваме го и сега (херете, (буквално: радвайте се) на гръцки означава здравейте), това означава да се радвате, да

имате радост във вас. Евангелието е Евангелие на радостта, но не на онази радост от стихотворението, което казваме – чувствам радост, тра-ла-ла, тра-ла-ла. Така казвахме, когато бяхме малки, тази радост трае докато свърши панаира, това е радостта от панаира, свърши ли панаирът, свършва и радостта. Божията радост е пълна, не се променя, не се изменя, не те прави безумен, защото човешката радост понякога ни кара да говорим думи, да вършим разни неща, които не са много логични. Божията радост е вътрешна радост, която се проявява навън, след като е опит, но е стабилна и не зависи от външни събития. Възможно е отвън всичко да изглежда зле, но вътрешно човек да е пълен с радост и дори знаете ли какво става? Когато човекът се е научил на изкуството на духовния живот, тогава колкото повече нещата външно изглеждат неприятни, толкова повече нараства истинската радост в него. Св. ап. Йаков казва на едно място: изпитвайте пълна радост, когато паднете в изкушения – в скърби, в изпитания. Не обаче като мазохизъм, това няма нищо общо; а колкото повече човек се бори за Бога, толкова повече и в по-голяма степен Бог присъства в него. Колкото повече Бог присъства в човека, толкова повече човекът изпитва радост.

В училището, където ходихме днес сутринта, едно дете ме попита:

- Разбира се, че може да стане свят – му отвърнах.
- Един млад човек може ли да стане свят? Лесно ли е?
- Още по-лесно е младият човек да стане светец.

Разбира се, не ме попита как. Спря дотам. Очевидно не ми повярва. „Тоя ни будалка!" – си каза (сигурно)! Или пък напълно го повярва. Може и така да е. То не поиска други обяснения.

Днес е много лесно да станеш свят, много лесно, защото срещаш такава съпротива, такива трудности в живота си и е толкова лесно да станеш реално не свят, а мъченик да станеш. Например едно дете отива на училище и казва – аз вярвам в Христос и в Църквата! и се подвизава да пази въздържание, да бъде внимателно, да има чистота, в крайна сметка да не следва течението. Като си представя цялата онази вълна, която ще се надигне срещу него... Реално тези деца, които действат в този дух, не разбират, че Божията благодат ги крепи – не го разбират, за тях е лесно, защото, когато присъства благодатта, човекът преодолява всичко. Сетне обаче, когато пораснат, ще разберат, че това е било голяма благодат, не малка благодат, а голяма благодат, която ги е крепила и невредими са преодолели всички трудности и сложности на предизвикателствата и изкушенията. Сякаш нищо не може да ги улови. И не само това. Дори и малките деца в основното училище, където виждаш, че са църковни деца и с готовност понасят върху себе си кръста на Църквата, на Христос, можеш да чуеш да ги питат: „О, ти ходиш на църква, причастяваш се! С поповете, да не станеш поп? Да не станеш попадия?"

Детето обаче носи кръста си и го държи, бори се. Кой е този, който крепи това дете, този човек? Само ако Бог присъства и живее в сърцето на този човек и има мощни преживявания, много по-мощни и по-интензивни от това, което светът му дава, защото, за да издържиш на натиска, предизвикателството и привлекателността на греха, в себе си трябва да имаш такива опитни преживявания, които да бъдат не само противоположни на греха, а и по-мощни. Човекът бива привлечен от мощната Божия сила – това нещо е тайна – той не може да го разбере много добре, да го проумее, да го изтълкува. Той го тълкува по-късно, когато напредне в духовния живот и се обърне назад и види, че това действително е било благодат. Виждал съм

много деца, много хора, които си спомнят влизането в Църквата и знаят колко благодат са получили от Бога, тази дарувана благодат, която ги е привлякла, така да го кажем.

Бог е нашата радост. За нас радостта е Христос, а не други неща, Христос е наша радост, когато Той присъства, тогава сме радостни, а когато отсъства, каквото и да правим, всичко е напразно.

Всеки един от нас със сигурност има в себе си някаква картина за успял човек, т.е., ако попиташ някого: „Кажи ми кой за тебе е реално щастлив, блажен, успял, достоен за завиждане човек?"

Някой може да каже: президентът, друг – синът на Онасис или самият Онасис, да имаш кораби, самолети, къщи, прислужници, хиляди неща. Всеки каквото си представя – да бях като него! Всички тези неща обаче, които са привлекателни за човека, носят един белег, белега на тлението. Смъртта кой побеждава? Кой може да ни даде вечност? Кой може да ми гарантира моята вечност? Да ме избави от страха пред смъртта, която ще дойде безмилостно да заличи всичко, което е около мене и в един момент и мене самия. Реално само Бог дава на сърцето на човека това нещо, само Христос побеждава смъртта и ни дава вечен живот. Вечният живот има за свой белег вечната радост. Този човек наистина е радостен, абсолютно радостен и щастлив.

Ако някой няма копнеж за Бога, трябва да се погрижи да Го придобие. Как? Как идва копнежът в човека? Знаете ли? Това прилича малко на липсата на апетит. Казваш на човека, който няма апетит:

- Яж, детето ми, това!
- Не го искам!
- Яж друго!
- Не го искам!

Не яде и не яде. Какво става? Ще го оставим да умре ли? Е, ако не иска да яде, в даден момент ще умре. Ти му казваш: „Виж, яж малко, пий малко мляко, макар и насила, насили се да хапнеш малко, две лъжици, за да не умреш!"

На другия ден ще изядеш три лъжици, на по-следващия ден четири. И както казват народът „апетитът идва с яденето". Този, който иска да придобие копнеж по Бога, го придобива с две основни неща – с молитва и с четене. Като започне да се моли, макар и малко. Малко да насили себе си да говори на Бога, да изрази своя копнеж пред Бога. Да каже: „Христе, помилуй ме! Помогни ми! Искам да Те възлюбя, помогни да Те възлюбя, да Те позная!"

След това да започне да чете малко, да изследва Божието слово. Нашата епоха е епоха на четенето, той трябва да обикне четенето и така ще види как са се подвизавали другите хора, какво са правили, как са почувствали Бога, как са Го преживели, ще научи за Бога. Но ако не знае това, как ще възлюби нещо, което му е непознато? След като не знае. Трябва да научи повече за Бога. Тъй като това са неща, написани с Духа на Светия Бог – а Божието име, Христово име е живоносно и изпълнено със Светия Дух – и когато човек влезе в съприкосновение с тези неща, неговата душа, която функционира независимо от мозъка, се храни от само себе си.

Да ви дам прост пример. Когато бях малък – 14 годишен, тогава започнах да се интересувам повече от Църквата. Отидох в една книжарницата, купих си книги и ги четях. В един ъгъл имаше религиозни книги. Бях ги изкупил. Четях ги, скривах ги или ги хвърлях, за да не ги намери майка ми, която правеше щателно изследване, за да намери някоя религиозна книга – ако беше намерила, вкъщи щяхме да се избием. Аз имах велосипед, вземах го, купувах книги, отивах в парка да чета и след това ги пазех или хвърлях в храстите.

Един ден, след като бях прочел всички книги, остана само една, която се казва „Подвижнически слова" от авва Исаак. Казах си, след като това са подвижнически слова, и това е християнско, ще купя книгата. Представи си сега, не разбрах нито дума, нищо не разбрах. Признавам, че абсолютно нищо не разбрах. След като и сега не разбирам, и тогава не разбирах, сякаш четях текст на турски език, на арменски. Въпреки това я прочетох цялата и то с голям копнеж. Нищо не разбрах, но въпреки това тя ме въодушеви. Защо? Защото тези неща са написани чрез Светия Дух. Умът не го разбира, душата обаче има други сетива, разбира ги и се храни с тях. По тайнствен начин.

И в Църквата, например виждаш бебета. Защо ги водим на църква и ги причастяваме? То не знае, обаче го виждаш, че приема благодатта, чувства и приема цялата благодат върху себе си, защото душата му работи.

Четенето например. Може да не разбираш много неща, не пречи, чети, въпреки че не разбираш. Този допир до Духа, с Който са написани тези книги, постепенно привлича нашата душа, т. е. Бог привлича душата на човека, която има собствени рецептори. Нашият ум има едни, но душата ни има други рецептори и тя търси Бога и Го разпознава, разбира и приема.

И тъй, копнежът идва, когато човек постепенно започне да се подвизава в молитвата и четенето, когато се разгори ревността, и така върши много дела.

Превод Константин Константинов

Източник: „Беседи от митрополит Атанасий Лимасолски"

ИЗЛЕЗЕ НОВ БРОЙ НА ЕНОРИЙСКИ ЛИСТ "БЛАГОВЕСТИЕ"

*Излезе нов **брой 235** на Енорийски лист **"Благовестие".** Може да го намерите по-долу или*

да изтеглите от тук

Енорийски лист – Благовестие, брой 235

ОХРИДСКИ ПРОЛОГ НА СВЕТИЯ ВЛАДИКА НИКОЛАЙ СРЪБСКИ за 20 - ти март

1. **Преподобни мъченици Иоан и други**. Преподобни мъченици Иоан и други, от обителта на свети Сава Освещени при Иерусалим. Този славен манастир, който е посещаван и от свети Сава сръбски и който е получавал дарове от няколко сръбски владетели, съществува и до днес. Няколко пъти е нападан от дивите араби, ограбван е и опустошаван, но по Божия промисъл винаги е възстановяван и се е запазил и до днес. По време на царуването на Константин и Ирина беше нападнат от арабите и ограбен. Монасите не искаха да бягат, а като се посъветваха със своя игумен Тома, казаха: “Ние избягахме от света в тази пустиня заради Христовата любов, срамно е сега да бягаме от пустинята заради страх от хората. Ако бъдем убити, ще бъдем убити за любовта ни към Христос, заради Когото и дойдохме да живеем тук “. И като решиха така, посрещнаха невъоръжени въоръжените араби, както агънцата посрещат вълците. Арабите умъртвиха някои от тях със стрели, а други затвориха в пещерата на свети Сава и запалиха огън на входа й, та ги удушиха с дима. И така мнозина от тях завършиха дните си като мъченици Христа ради и се преселиха в царството на Оногова, Когото обичаха и за Чиято любов загинаха. Достойно пострадаха точно преди Възкресение през 796 година, по времето на цар Константин и Ирина и на иерусалимския патриарх Илия. Но справедливо наказание скоро застигна дивите нападатели. Като се връщали при своите шатри, те влезли в разпра помежду си и взаимно се избили. Това станало през 796 година.
2. Свети мъченик Панхарий. Родом от Вилапата в Германия. Бил висш чиновник в двора на цар Диоклециян и Максимиян. Най-напред се отрекъл от Христа, но по съветите на майка си и сестра си се върнал към Христовата вяра и загинал за нея през 302 година.

На кладенеца срещна Христа жена самарянка.
И от светлината на самия Христос тя беше просветена.
При Нерон живота си завърши в друг кладенец
и духа си предаде на Христа Бога, своя господар.
Имаше тя славни синове, Виктор и Иосия,
и двамата ги святата им майка със светиня озари.
Пет сестри, измъчени зарад името Христово,
с нея на небесата отидоха награда да приемат.
О Фотина, покайнице, дивна мъченице,
как е сега със сияние вечно твоето лице озарено!
Някога и с вода Спасителя не напои,
но накрая и кръвта си за Него проля.
Душата твоя, някога мрачна, докато беше самарянка,
с лъчи и от слънчевите по-сияйни заблестя, щом стана християнка.
От страх ти в Сихар Христа издаде,
със смъртта си насред Рим ти за Него свидетелство даде.
Че любовта всеки страх убива и човека герой прави,
любовта те тебе, о Фотина, навеки прослави.
Нерон да изгори може и два, и три Рима,
но душата християнска да изгори не може.
Нерон може да изпочупи съдове от глина,
но мощ нямаше никаква над духа на Фотина.
О безсмъртна светителко, сега на нас помогни,
пред престола на Христа Спасителя – със своите молитви.

РАЗСЪЖДЕНИЕ

Бог не наказва грешника, защото Му доставя удоволствие да унищожава човека. Ако това беше за Него удоволствие, Той нямаше да създаде човека от нищото. А наказва Той грешника по няколко целесъобразни домостроителни причини, от които две са най-очевидни за нас: първо, за да го поправи с наказанието и да го доведе до пътя на спасението, и второ, за да се уплашат другите и да не грешат. Така точно мисли св. Исаак, когато казва: “Праведният мъдрец прилича на Бога, защото той наказва човека не за да му отмъсти за греха, а или да поправи човека, или другите да изплаши”. Един разпуснат младеж, който хулеше Бога и родителите си, внезапно изгуби ума си. Целият град, в който живееше този младеж, видя в това Божие възмездие и се изпълни със страх Божий. Държаха младежа вързан и затворен три години. А майка му плачеше горко и се молеше Богу за сина си. Една година, на Св. Петдесетница, заведе майката своя луд син в манастира на св. Василий в Острог. След молитвите полуделият младеж оздравя и дойде на себе си. След това се покая и стана човек за пример и истински християнин.

„Разпятие Христово“, литийна икона,
втора половина на XIII век, от „Света Богородица Перивлепта“, Охрид.

СЪЗЕРЦАНИЕ

Да съзерцавам Господа Исуса Христа разпънат на кръста, и то:

1. как тече кръв от Неговите ръце и капе на земята.
2. как тече кръв от Неговите крака и се лее на земята.
3. как тече кръв под Неговото ребро и капе на земята.

БЕСЕДА

за борбата на Агнеца със зверовете

Те ще воюват против Агнеца и Агнецът ще ги победи,

защото Той е Господар на господарите и Цар на царете (Откр. 17. 14)

Кой казва тези странни думи? Иоан Боговидец. Кой е този Агнец? Господа наш Христос. Кой е този господар над господарите и цар над царете? Господа наш Христос. С кого ще воюва Той и кого ще победи? Това е звярът седмоглав и всички, които получават от този нечист звяр власт, и почести, и богатство.

Агнец сред зверовете! Но все пак, видя св. Иоан Агнеца като Победител над всички зверове. Христос сред демоните! Човек би казал, че ще Го погълнат! Обратно на това, демоните викат

уплашени към Него за милост и бягат панически от Него. Христос сред Своите мъчители! Човек ще каже: ще Го умъртвят завинаги. Обратно на това, Той възкръсва и побеждава, а те бягат в страх и гинат. Църквата Христова сред безбожници! Човек би казал: ще я залеят, както вълните заливат малко островче! Обратно на това: царствата на безбожниците потъват и пропадат, а Църквата остава, расте и се развива. Вярата Христова сред грубите философи и теоретици! Човек би казал: ще я надмъдрят и ще я изтрият от лицето на света! Обратно на това, те се изобличават един другиго в лъжи и се преследват, а вярата Христова спасява хората. Благочестие сред богохулниците и богоотрицателите! Човек ще каже: ще го омърсят! Обратно на това, те се задушават в своята мръсотия, а благочестието стои в неомърсена чистота. Кротост и съкрушеност християнска сред насилници и похитители! Човек ще каже: ще умре от глад! Обратно на това, тя живее и ходи сита, а насилниците и похитителите изнемощяват от глад. Агнец сред зверовете! Въпреки това – Агнецът е победител.

О Господи, кротък и добър, Агне Божие премило, напои и нас със Своята кротост и доброта, та и ние да станем участници в Твоята победа! На Теб слава и хвала вовеки. Амин.